

mf.uns.ac.rs
dekan@mf.uns.ac.rs

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ У НОВОМ САДУ

Broj 05-2737
22.06.2022 год
Novi Sad

Универзитет у Новом Саду
Медицински факултет
Хајдук Вељкова 3
21112 Нови Сад
Република Србија

021 420 677
021 420 678

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ

На основу Решења Наставно-научног већа Медицинског факултета Нови Сад број 05-14/2-2022/2 од 14.6.2022. године именована је стручна комисија која ће извршити категоризацију публикације „Фармакотерапија у психијатрији“ у саставу: проф. др Биљана Срдић Галић, продекан за акредитацију и контролу квалитета, проф. др Душко Козић, продекан за науку и доц. др Драгана Ратковић, наставник на Катедри за психијатрију Медицинског факултета у Новом Саду.

Комисија је прегледала публикацију „Фармакотерапија у психијатрији“ издавача ЦЕДИП – Центар за едукацију у психијатрији и сродним хуманистичким дисциплинама, уредника Милана Латаса, Маје Ивковић и Владимира Јањића, ИСБН 978-86-900621-0-2 и констатовала да има 391 страну и обухвата 24 поглавља која су писала 32 аутора: Борјанка Батинић, Александар Дамјановић, Александра Дицков, Бојана Дуњић Костић, Владимир Ђорђевић, Андреј Иланковић, Маја Ивковић, Владимир Јањић, Александар Јовановић, Мирјана Јовановић, Владимир Кнежевић, Милутин Костић, Маја Лачковић, Никола Лаловић, Милан Латас, Вања Мандић Маравић, Нађа Марић Бојовић, Горан Михајловић, Чедо Миљевић, Маја Милосављевић, Срђан Миловановић, Милица Пејовић Милованчевић, Гордана Николић, Ивана Сташевић Карличић, Маја Пантовић Стефановић, Драгана Стојановић, Слободанка Пејовић Николић, Бранимир Радмановић, Драгана Ристић Игњатовић, Жељко Шпирић, Оливера Вуковић и Оливера Жикић. Публикација је имала два издања: прво издање је из 2018. године, а друго из 2019. године. Како је наведено у Речи уредника ова књига „обједињује све важне аспекте фармакотерапије у психијатрији, а највише је усмерена ка практичним аспектима примене овог вида лечења“, а „основна идеја је била објављивање књиге која би омогућила лакши и ефикаснији рад лекара у психијатрији, али и успешнију припрему специјалистичког испита из психијатрије“.

Проф. др Владимир Кнежевић је аутор поглавља под називом „Фармаколошки третман поремећаја личности“, које обухвата 12 страна (197-208. страна) и организовано је у следеће целине: Увод, Дефиниција, Епидемиологија, Фармакотерапија заснована на доказима?, Пракса прописивања лекова, Постојеће смернице за медикаментозно лечење граничног поремећаја личности, Конкретни психофармаци у третману особа са граничним поремећајем личности, Препоруке за коришћење психофармака и Закључак. На крају поглавља је списак од 20 референци, без аутоцитата.

Према Записнику о ванредном инспекцијском надзору од 13.5.2022. године констатовано је да је публикација у Народној библиотеци Србије, COBISS систем, каталогизована као **зборник радова на конференцији**. Према Правилнику о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача

„Тематски зборник је колективна научна публикација која на обухватан и систематски начин проучава одређену област научне проблематике и коју издаје научна установа, научно удружење из области културе или еминентни издавач. Тематски зборник садржи стручно рецензиране оригиналне научне радове, укључујући коначне текстове

САВРЕМЕНОСТИ
И ТРАДИЦИЈЕ

mf.uns.ac.rs
dekan@mf.uns.ac.rs

Универзитет у Новом Саду
Медицински факултет
Хајдук Вељкова 3
21112 Нови Сад
Република Србија

021 420 677
021 420 678

реферата саопштених на тематским научним скуповима. И периодичне публикације могу имати карактер тематских зборника, уколико су посвећене одговарајућој теми у целини или путем сепарата“.

Комисија је установила да поглавља у наведеној публикацији не представљају оригиналне научне радове већ обрађују различите аспекте фармакотерапије у психијатрији и садрже смернице за практичан рад. Није реч о рефератима саопштеним на тематском скупу, те се сама публикација не може сматрати зборником радова са конференције. Ова публикација је само представљена на 45. едукативном симпозијуму Клинике за психијатрију КЦС одржаном 19-20. новембра 2018. године у Београду, што се види у програму Симпозијума (<http://ups-spa.org/45-edukativni-simpozijum-klinike-za-psihiatriju-kcs/>, Прилог 1), а из програма Симпозијума се види и да публикација не садржи реферате саопштене на Симпозијуму. Осим тога, уобичајено је да се зборници радова штампају тек по завршетку симпозијума, након рецензија.

У Реферату о пријављеним кандидатима на конкурс за избор у звање наставника Универзитета број 021-21/1625 од 22. јула 2020. године у делу 2.3.3. (Уџбеници и друга дидактичка средства) наведено је да ова публикација према врсти представља **поглавље у монографији**. Исто тако, у Речи уредника на почетку публикације „Фармакотерапија у психијатрији“ наводи се следеће: „Свесни тога да једна оваква публикација не може да обухвати све аспекте фармакотерапије у психијатрији, желели бисмо да нам заинтересовани читаоци укажу на све оне области које овом **монографијом** нису довољно покривене да бисмо у њеном другом издању изменама и допунама рукописа добили на још већем квалитету“.

Према Правилнику о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача

„**Научна монографија** је публикација у којој се на оригиналан и свеобухватан начин обрађује тема од значаја за одређену научну област, методолошким поступком који је примерен датој теми и прихваћен у научној области којој та тема припада. Да би се публикација вредновала као научна монографија, она треба да има и следеће карактеристике:

- мора испуњавати библиографске услове (ИСБН и др.);
- мора имати адекватну рецензију реномираног издавача, научног друштва, реномиране научне установе у свету или реномиране научне установе у земљи у чији делокруг тема монографије спада. То може бити факултет, односно универзитет чији је оснивач држава, научни институт чији је оснивач држава (САНУ или Матица Српска). Рецензентска комисија коју образује домаћа установа треба да се састоји од најмање три угледна научника из тематске области монографије, од којих двоје морају бити изван те установе. Надлежни матични научни одбор утврђује релевантност домаће рецензентске комисије;
- мора имати обим не мањи од 80 страница по аутору, а како је јединица мере обима страница 1800 текстовних знакова, укупан број текстовних знакова не може бити мањи од 80 x 1800;
- мора имати минимални број библиографских референци (укључујући и аутоцитате) одређен за поједине категорије монографија. У посебним случајевима, када је реч о изузетној публикацији, објављеној код реномираног издавача, матични научни одбор може да у појединој категорији посебном одлуком прихвати дело и са мањим бројем референци од захтеваног.

САВРЕМЕНОСТИ
И ТРАДИЦИЈЕ

mf.uns.ac.rs
dekan@mf.uns.ac.rs

Универзитет у Новом Саду
Медицински факултет
Хајдук Вељкова 3
21112 Нови Сад
Република Србија

021 420 677
021 420 678

Ако неки од аутора има мање од 80 страница (односно мање од одговарајућег броја текстовних знакова), а више од 40 страница ауторског текста (односно више од одговарајућег броја текстовних знакова), као резултат му се признаје монографска студија. Ако аутори појединачно имају мање од 40 страница (односно мање од одговарајућег броја текстовних знакова), а више од једног ауторског табака ауторског текста [један табак износи 16 страница односно 16×1800 текстовних знакова], ауторство се признаје тако што се вредност монографије сваком аутору рачуна по формули $K/(1+0,2(n-3))$, $n \geq 3$. Ако се ради о изузетној публикацији, публикованој од светски реномираног издавача, матични научни одбор може да прихвати дело у категорији монографске студије и ако има мање од једног ауторског табака (и одговарајућег броја знакова) а више од пола ауторског табака“.

Поглавља у монографијама и тематским зборницима вреднују се у складу са вредновањем саме публикације:

Поглавље у публикацији M11 = M13

Поглавље у публикацији M12 = M14

Поглавље у публикацији M41 = M44

Поглавље у публикацији M42 = M45.

Број потребних самоцитата у публикацијама наведених категорија једнак је броју цитата за одговарајућу монографију подељеном са три (и заокруженом на мању цифру), или се одређује посебним одлукама надлежног матичног одбора, како је то регулисано за одговарајуће монографије.

Уколико један аутор има више поглавља у одређеној монографској публикацији, збир поена који му се доделе не може бити већи од укупног броја поена за монографију одговарајуће категорије. Да би био вреднован у овој категорији, ауторски допринос монографији или тематском зборнику не сме бити мањи од једног табака текста (16 страна), (једна страна = 1.800 словних знакова). Уколико се ради о публикацији реномираног издавача, изузетно се може вредновати и текст мањег обима, о чему одлуку доноси надлежни матични научни одбор“.

Имајући у виду наведене критеријуме Комисија је констатовала да публикација „Фармакотерапија у психијатрији“ на оригиналан и свеобухватан начин обрађује теме од значаја за одређену научну област, испуњава библиографске услове и рецензирана је, али не задовољава остале критеријуме за **научну монографију** (број страница и цитираност). Поглавље „Фармаколошки третман поремећаја личности“ не може да се сматра **поглављем у научној монографији** јер има 12 страница и нема аутоцитате. Комисија је констатовала да у *Реферату о пријављеним кандидатима на конкурс за избор у звање наставника Универзитета* број 021-21/1625 од 22. јула 2020. године публикација „Фармакотерапија у психијатрији“ није убројана у научне публикације (2.2.1. *Научне публикације у последњем изборном периоду*) и као таква није ни категорисана, нити бодована.

Неопходно је истаћи да је *Правилником о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача* дефинисан само појам „научна монографија“. Међутим, у типологији докумената/дела COBISS система, у делу *Монографије и друга закључена дела* као посебни ентитети се наводе „научна монографија“ (2.01) и „стручна монографија“ (2.02) (Прилог2).

Прегледом библиографских записа у COBISS систему уочили смо да је издање публикације „Фармакотерапија у психијатрији“ из 2018. године каталогизовано као **монографска публикација**, док је у каталогизацији издања исте публикације из 2019. године запису

САВРЕМЕНОСТИ
И ТРАДИЦИЈЕ

mf.uns.ac.rs
dekan@mf.uns.ac.rs

Универзитет у Новом Саду
Медицински факултет
Хајдук Вељкова 3
21112 Нови Сад
Република Србија

☎ 021 420 677
☎ 021 420 678

„монографска публикација“ додато „зборник стручних или нерецензираних научних радова на конференцији“ (Прилог 3).

Додајемо да према свом садржају ова публикација може да представља и дидактичко средство намењено стицању знања и вештина лекара на последипломским студијама, континуираној медицинској едукацији и специјализацији из психијатрије, и као такво је одобрено од стране Већа за специјалистичку наставу Медицинског факултета Универзитета у Београду (1. седница одржана 27.11.2018. године, одлука 04 бр 39-111/40-1 о прихватању позитивне рецензије **уџбеника** „Фармакотерапија у психијатрији“), са напоменом да је уџбеник намењен последипломском усавршавању лекара (Прилог 4).

Према Закону о уџбеницима („Сл. гласник РС“, бр. 27/2018)

„уџбеник је основно дидактички обликовано наставно средство, у било ком облику или медију, које се користи у образовно-васпитном раду у школи за стицање знања, вештина, формирање ставова, подстицање критичког размишљања, унапређења функционалног знања и развој интелектуалних и емоционалних карактеристика ученика и полазника, чији су садржаји утврђени планом и програмом наставе и учења и који је одобрен у складу са овим законом“.

У Правилнику о ближим минималним условима за избор у звања наставника на Универзитету у Новом Саду број 01-134/4 од 25.2.2021. године, у члану 14, Б) Поље медицинских наука, као обавезан услов за избор у звање ванредног професора стоји „Најмање једна од наведених публикација: објављена монографија, објављен уџбеник за област за коју се бира, поглавље у уџбенику или монографији, збирка задатака или практикум“, без јасне одређености о томе да ли се искључиво захтева научна монографија. Испуњеност овог услова доказује се у Реферату о пријављеним кандидатима на конкурс за избор у звање наставника Универзитета у делу 2.3.3. (Уџбеници и друга дидактичка средства) навођењем назива, врсте публикације, аутора, издавача и ИСБН броја. Овај део реферата илуструје рад у настави кандидата, а не научну продукцију. У Реферату о пријављеним кандидатима на конкурс за избор у звање наставника Универзитета број 021-21/1625 од 22. јула 2020. године публикација „Фармакотерапија у психијатрији“ је наведена у делу 2.3.3. (Уџбеници и друга дидактичка средства), где као врста публикације стоји „поглавље у монографији“.

Својеврсна анализа ове публикације објављена је и у часопису Енграми (вол. 40, бр. 2, 2018 године) у форми приказа књиге „Фармакотерапија у психијатрији“ где је наведено: „Савремени постулати психијатрије и психофармакотерапије су на најбољи начин презентовани у **монографији** Фармакотерапија у психијатрији, уредника Милана Латаса, Маје Ивковић и Владимира Јањића“. Такође, на крају овог приказа стоји следеће: „Књига омогућава младој генерацији психијатара, као и лекарима сродних дисциплина да проникну у суштину психофармакотерапије и огромних фармакотерапијских могућности. Приказани материјал је је одличан spoj практикума и **уџбеника**. Представља почетни еталон који ће, несумњиво, са сваким новим издањем проширивати области које покрива и бити неопходно штиво за све стручњаке у психијатрији али и сродним дисциплинама. Фармакотерапија у психијатрији нуди стицање знања из области која је важна, не само за психијатрију, него и за друге медицинске дисциплине са којима има нераскидиву повезаност. Добре стручне књиге имају дуги век. Аутори настављају да „живе“ кроз ову врсту публикације и остављају неизбрисив траг и допринос развоју психијатријске мисли“.

САВРЕМЕНОСТИ
И ТРАДИЦИЈЕ

mf.uns.ac.rs
dekan@mf.uns.ac.rs

Универзитет у Новом Саду
Медицински факултет
Хајдук Вељкова 3
21112 Нови Сад
Република Србија

021 420 677
021 420 678

Закључак. Имајући у виду претходне чињенице сматрамо да публикација „Фармакотерапија у психијатрији“:

- не припада категорији тематских зборника јер не садржи оригиналне научне радове саопштене на конференцији;
- не припада категорији научних монографија јер не задовољава критеријуме број страна по аутору и број аутоцитата;
- по својој структури и садржини одговара категорији **стручних монографија** јер је изложена стручна проблематика у вези са једном темом;
- по својој намени може да се сврста у **уџбенике**, што несумњиво потврђује и одлука Већа за специјалистичку наставу Медицинског факултета Универзитета у Београду.

Према Закону о високом образовању, члан 74 „У звање ванредног професора може бити изабрано лице које поред услова из става 6. овог члана има и више научних радова од значаја за развој науке, у ужој научној области, објављених у међународним или водећим домаћим часописима, са рецензијама, односно више уметничких остварења у уметничкој области оригинално стручно остварење (пројекат, студију, патент, оригинални метод, нову сорту и сл.), односно руковођење или учешће у научним, односно уметничким пројектима, објављен **уџбеник или монографију**, практикум или збирку задатака за ужу научну, односно уметничку област за коју се бира и више радова саопштених на међународним или домаћим научним скуповима“.

Комисија сматра да публикацији „Фармакотерапија у психијатрији“ представља стручну монографију која може да се користи као уџбеник у последипломској настави, да је у том смислу Комисија за припрему извештаја за избор у звање у реферату правилно навела публикацију у делу 2.3.3. *Уџбеници и друга дидактичка средства* као поглавље у монографији и да је кандидат задовољио неопходан услов за избор у звање ванредног професора.

Нови Сад, 20.6.2022.

Комисија:

Проф. др Биљана Срдић Галић

Проф. др Душко Козић

Доц. др Драгана Ратковић

САВРЕМЕНОСТИ
И ТРАДИЦИЈЕ